

УДК46

Т.О. Савчин, канд. філол. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

УКРАЇНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНИХ СЛІВ

T.O. Savchyn, Ph.D., Assoc. Prof.

THE ADOPTION OF WORDS FROM OTHER LANGUAGES

Із давніх давен українська мова творилася під впливом різних чинників, один із яких - вплив запозичень на її розвиток. Адже впродовж історії економічні, політичні та культурні взаємозв'язки з різними національностями приводили до того, що в обіг української мови потрапляли слова з інших мов. Ці слова називають іншомовними, та з часом вони настільки «призвичаюються», що стають загальноживаними.

Вивченням питання іншомовних термінів займалися такі науковці: О. Кочерга, Н. Непийвода, І. Заремба, Л. Сивак, В. Сімонок, Л. Архипенко, Т. Панько, І. Кочан, Г. Мацюк, С. Семчинський та інші. Досліджуючи іншомовні терміни, вони роблять припущення про доречність чи недоречність у їх використанні. Дехто вважає, що українська мова настільки багата, що використовувати іншомовні слова – це є зайвим, краще застосовувати українські відповідники. А інші все-таки підтримують тезу відомого поета і перекладача - М. Рильського: «Без іноземних слів культурній мові не обійтись. Але варто вживати їх тільки тоді, коли вони справді доконче потрібні - і, це вже безумовно, у властивому їм значенні...» Тому, зважаючи на думки науковців, потрібно в тій чи іншій ситуації зважати на власне українські або запозичені слова. Якщо іншомовному поняттю є український відповідник, то краще використовувати його, щоб не завдати шкоди рідній мові, не витіснити її лексику.

Побоювання науковців безпідставні, оскільки, за підрахунками, лише 10-12 % лексики української мови становлять іншомовні терміни. А це не є загрозою для втрати мови своєї самобутності. Найпоширенішим шляхом, через який потрапляють іншомовні терміни до української мови, є преса і телебачення. Повсякденне вживання та сприйняття з екранів телевізорів таких слів, як бізнес, бізнесмен, маркетинг, офіс, дилер, лізинг, ріелтер, офшор, брифінг, саміт, моніторинг та ін., вийшло за межі наукових термінів і стало для українців нормою. Другою найширшою сферою запозичень серед молоді, працівників українських фірм іноземних представництв став інтернет- наприклад, лазер, рокер, джинси, уїк-енд, сайт, модем, скріншот, стартап, блогер і т. д. До усіх цих слів можна дібрати українські відповідники, але, зважаючи на прогрес у входженні іншомовних слів до лексичного запасу мови, ці слова з часом стануть загальноживаними, хоч і не для всіх українців. Та вживання їх у спілкуванні - це потреба, яку диктує час. Отже, зважаючи на повсякденні зміни нашого суспільства, ми не повинні боятися іншомовних слів, не зважати на різні безпідставні зауваження, що запозичення засмічують українську мову, а лише пам'ятати, що вживання власне українських чи іншомовних слів у правильному контексті робить мову насиченішою, а спілкування – інтелігентнішим та цікавим.

Література

1. Сімонок В. П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу / В. П. Сімонок. - Харків : Основа, 2000-332с.

2. Заремба Л. М. Сивак Л. М. Українізація іншомовних термінів // Молодий вчений.-2016.-№4.- С.366-370

3. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові: етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кін. ХХ - поч. ХХІ ст.) : автореф. дис. канд. філол. наук / Л. М. Архипенко. - Харків, 2005.-20 с.